

EXODUS (11)

HJM Sales

Geliefde broeders en zusters, in het vorige deel sloegen we een eerste blik op de oorzaak van Mozes' vlucht naar Midian (Ex. 2:15), nl. een moord. In dit deel ronden we dit thema af.

Door de moord op de Egyptenaar (Ex. 2:11-12) was Mozes volstrekt ongeloofwaardig geworden. Maar desondanks wilde hij de volgende dag als zogenaamde vredestichter optreden (één dag eerder nog moordenaar!). Natuurlijk overtuigd dat niemand de moord had gezien! Maar hij viel bij zijn volksgenoten meteen door de mand. Zo voelen de zielen in de gemeente ook aan, wat de wérkelijke motieven zijn van hun leiders in de gemeente.

Ex. 2:13-14b – *“Des anderen daags ging hij wederom uit, en ziet, twee Hebreeuwse mannen twistten; en hij zeide tot den ongerechte: Waarom slaat gij uw naaste? Hij dan zeide: Wie heeft u tot een overste en rechter over ons gezet? Zegt gij dit, om mij te doden, gelijk gij den Egyptenaar gedood hebt?*”

Hand. 7:26-28 – *“En den volgenden dag werd hij van hen gezien, daar zij vochten; en hij drong ze tot vrede, zeggende: Mannen, gij zijt broeders; waarom doet gij elkander ongelijk? En die zijn naaste ongelijk deed, verstiet hem, zeggende: Wie heeft u tot een overste en rechter over ons gesteld? Wilt gij mij ook ombrengen, gelijkerwijs gij gisteren den Egyptenaar omgebracht hebt?*”

Mozes wilde leider zijn, maar was bij lange na niet gereed. Daarbij had het volk Israël ook nog lang niet dat inzicht. Hand. 7:25 – *“En hij meende, dat zijn broeders zouden verstaan, dat God door zijn hand hun verlossing geven zou; maar zij hebben het niet verstaan.”*

Het doden door Mozes van de Egyptenaar werd uiteindelijk openbaar en had tot gevolg, dat hij naar de woestijn van Midian moest vluchten. Omdat hij werd bevangen door vrees!

Ex. 2:14c-15 – *“.....Toen vreesde Mozes, en zeide: Voorwaar, deze zaak is bekend geworden! Als nu Faraö deze zaak hoorde, zo zocht hij Mozes te doden; doch Mozes vlood voor Faraö's aangezicht, en woonde in het land Midian, en hij zat bij een waterput.”*

Hand. 7:29 – *“En Mozes vluchtte op dat woord en werd een vreemdeling in het land Madiam, waar hij twee zonen gewon.”*

Wijlen br. Van Gessel schreef, dat 'aardse' (volgens menselijke inzichten gekozen) leiders de normale, menselijke vrees hebben, wat hen onbewaam maakt tot geestelijke leiders. Maar Jezus, ons grote voorbeeld, vreesde niet om voor ons te sterven, omdat Hij door Gods Liefde werd bewogen. Waarachtige, geestelijke leiders vrezen daarom eveneens niet te sterven, omdat Gods liefde hun vrees uitbant. 1 Joh. 4:18 – *“Er is in de liefde geen vrees, maar de volmaakte liefde drijft de vrees buiten; want de vrees heeft pijn, en die vreest, is niet volmaakt in de liefde.”*

Mozes vluchtte, 'zat in de put', maar God had hem niet opgegeven. Wat een bemoediging! Mozes was in Gods ogen een ruwe diamant, die nog moest worden geslepen. En we zien hier Gods grote liefde en genade, ook voor leiders en predikers die eigenlijk hebben gefaald. Hand. 7:30 leest, dat de Engel des Heeren dan ook jaren later zelfs persoonlijk aan hem verscheen. In het deel dat Ex. 3 behandelt, gaan we daar nog uitvoerig op in.

Daar in de woestijn van Midian moest Mozes als een tarwegraan in de aarde vallen en aan zichzelf sterven (Joh. 12:24). Daar moest hij in overdrachtelijke zin wedergeboren worden en nieuw goddelijk leven ontvangen. Daar in Midian's woestijn sprak God tot Mozes om niet op zoek te gaan naar gunstbewijzen van mensen en tevens om niet afhankelijk te zijn van mensen en hen niet te vrezen. Het woord "woestijn" (in Hebreeuws "midbar" – מִדְבָּר) komt van dezelfde stam als het werkwoord "spreken" (Hebr. "daavar" – דַּבֵּר). God leerde hem

barmhartige liefde om een waarachtige, geestelijke leider te kunnen worden. Daar in de droge dorheid van een tevens geestelijke woestijn was God met hem bezig en onderwees hem. Mozes moest de uiterst belangrijke kwaliteiten zachtmoedigheid, nederigheid en geduld leren door maar liefst veertig lange jaren schapen te hoeden, achter hen aan te lopen en hen te verzorgen. Zeer noodzakelijke kwaliteiten, niet alleen voor leiders maar voor ieder kind van God. Gebrek aan nederigheid en zachtmoedigheid is een van dé grote oorzaken van kerkscheuringen, naast natuurlijk verschillen in theologisch inzicht. Volgens het woordenboek is iemand zachtmoedig als hij zachtaardig is, zacht van gemoed en inborst, meegaand (in de zin van niet steeds heftig of streng reageren).

Daarom zei Jezus in Matth. 11:29 dat wij (allemaal en niet enkel de leiders) van Hem zachtmoedigheid en nederigheid moeten leren. En Mozes werd uiteindelijk een goede leerling. Eerst was hij opvliegend van karakter, maar hij werd de zachtmoedigste mens op aarde (Num. 12:3). Mozes was desondanks nog niet volmaakt! Want in de bijbel lezen we over tenminste twee gevallen dat hij nog opvliegend was: hij gooide de twee stenen tafelen woedend aan stukken en sloeg de watergevende rots een tweede maal tegen Gods verbod in. Maar, oh, wat was zijn karakter reeds veranderd en had hij veel geleerd!

Aan zachtmoedigheid verbindt Gods Woord grote zegeningen. De zachtmoedigen zullen eten en verzadigd worden (Ps. 22:27). Zij zullen de aarde erfelijk bezitten (Ps. 37:11). Zij zullen verlost worden (Ps. 76:10). Zij zullen door de Heer staande worden gehouden (Ps. 147:6). Zij zullen met heil en zaligheid worden versierd (Ps. 149:4; Matth. 5:5). Zij zullen genade ontvangen (Spr. 3:34). Zij zullen grote vreugde ontvangen (Ps. 69:33; Jes. 29:19).

Hier in de woestijn kwam Mozes ook tot het inzicht, dat het wereldse vermaak aan het koninklijke hof in Egypte ijdel en zondig was, van tijdelijke aard en niet in staat om ziel en geest werkelijk satisfactie te geven. Mozes kreeg een diepe, geestelijke blik op de Heer en op Zijn beloften en ik ben er van overtuigd, dat Jezus Zich toen aan hem openbaarde, hem het kruis toonde en zijn hart veranderde. Hebr. 11:24-27 – *“Door het geloof heeft Mozes, nu groot geworden zijnde, geweigerd een zoon van Faraö’s dochter genoemd te worden; Verkiezende liever met het volk van God kwalijk gehandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben; Achtende de versmaadheid van Christus meerderen rijkdom te zijn, dan de schatten in Egypte; want hij zag op de vergelding des loons. Door het geloof heeft hij Egypte verlaten, niet vrezende den toorn des konings; want hij hield zich vast, als ziende den Onzienlijke.”*

Uit deze tekst begrijpen we eens te meer waarom Mozes een typebeeld van Jezus was. Jezus daalde neer uit de hemel, verliet Zijn heerlijk paleis in de hemel om Zich met Zijn volk te vereenzelvigen en hun zonden op zich te nemen en voor hen te sterven aan het kruis. Hij droeg onze schuld en de smaad waarmee wij God zo vreselijk hebben gesmaad. Ps. 69:10b – *“.....; en de smaadheden dergenen, die U smaden, zijn op mij gevallen.”* Vrijwillig gaf Jezus Zich voor ons over en maakte Zich één met ons teneinde Zich een Bruid te verwerven (Fil. 2:6-8; Tit. 2:14; Joh. 17:24).

Dezelfde Geest bewoog Mozes uiteindelijk. Hetzelfde deed Mozes voor zijn volk. Hij verliet de pracht en praal, de rijkdommen en heerlijkheden van het Egyptische koningshof om met hen te lijden en versmaad te worden. Mozes had uit genade een profetische blik op Jezus gekregen, Hem aanschouwd en gekozen voor dezelfde weg. Hij had de ellendige slavernij van zijn volk gezien en hoe zij onder de lasten gebukt gingen. Voortaan wilde hij bij hen zijn, met hen lijden en hun lasten dragen. Dit is ook een les voor ons en voor mij! Dat wij net zoals Jezus en Mozes ons vereenzelvigen met onze broeders en zusters en meehelpen om hun lasten, noden en ellende te dragen en bereid zijn om met hen mee te lijden. Dán pas lijden wij met Christus. Fil. 2:5 – *“Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was;”*

Als we Ex. 2:14 vergelijken met Hebr. 11:27, dan zien we schijnbare discrepanties. Ik denk dat in eerste instantie Mozes geen geloof had en uit vrees voor faraö vluchtte. Dit was zijn oude natuur en zó staat het in Ex. 2:14. De oude natuur van de mens wil niet aan zichzelf

sterven. Maar Gods dienaren moeten afsterven in hun oude karakter. Alleen dán kan God hen gebruiken. Omdat nieuwelingen dit proces nog moeten ondergaan, kan God hen nog niet meteen inzetten. Maar Mozes' vrees werd overwonnen en vervangen door geloof in God. Hij wandelde nu op grond van geloof en niet meer door te blikken op de omstandigheden (2 Cor. 5:7). Mozes kreeg een profetische blik op Jezus en overwon zijn vrees. Derhalve wees de Geest nu niet meer op het oude dat voorbij was. Immers, in Mozes' leven was alles nieuw geworden en dát bewoog de schrijver van de Hebreeënbrief! Dit is genade!

Mozes was veertig jaar toen hij oog kreeg voor zijn eigen volk en moest daarna nog veertig lange jaren voor zijn schoonvader schaapherder zijn (Hand. 7:29-30).

Het getal veertig heeft in dit verband bijzondere bijbelse betekenis. Veertig betekent *“volkomenheid in beproeving en daardoor beëindiging van de stem van het vlees, van onze oude natuur”*. Voorbeelden: Mozes was veertig jaar in Midian om schapen te hoeden en wat zal hij daar veel hebben geleerd om een goede, zachtmoedige leider van Israël te kunnen zijn. Hij onderging Gods volkomen test! Hij was ook veertig dagen en nachten op de berg (Ex. 24:18) waar hij in Gods tegenwoordigheid verder werd bekwaamd. Israël moest veertig jaar in de woestijn blijven voordat het Beloofde Land betreden kon worden. Jezus vastte veertig dagen en nachten om voor Zijn taak als Zoon des mensen gereed te worden gemaakt (Matth. 4:2).

Broeders en zusters, als God maar liefst twee maal veertig jaren nodig had om Mozes te vormen naar het beeld dat Hij voor ogen had, dan heeft dat ons veel te zeggen. God liet hem een scholingstraject van veertig jaar doorlopen om hem een hoge opleiding te geven en om zijn talenten te ontwikkelen. Vervolgens had God opnieuw veertig jaar nodig om hem weer tot de bodem toe af te branden en te doen inzien, dat God de natuurlijke mens absoluut niet kan gebruiken in Zijn dienst. De talentvolle, hooggeschoolde, geweldige Mozes was niet geschikt om het volk van Israël te leiden. Zelfs die grote Mozes moest eerst afsterven aan zijn eigen, oude, natuurlijke karakter.

We zien hier dat Gods gedachten totaal verschillen van menselijke gedachten (Jes. 55:8a). Ook Gods wegen zijn anders dan onze wegen (Jes. 55:8b). Wij mensen zijn geneigd om als leiders van zielen die mensen te kiezen die over aangeboren, natuurlijk leiderschap beschikken of over bijzondere kwaliteiten door hun opleiding. Maar God werkt anders!

Dus staat bijvoorbeeld in de bijbel geschreven om geen nieuweling toe te laten tot het ambt van ouderling. 1 Tim. 3:6 – *“Geen nieuweling, opdat hij niet opgeblazen worde, en in het oordeel des duivels valle.”* Nieuweling in Christus! Dit wil dus niet zeggen, dat er geen jonge broeders tot het ambt van ouderling kunnen worden toegelaten. Zo was de jonge Timótheüs door Paulus aangesteld als (tijdelijk) voorganger te Efeze. Net als Titus met de bevoegdheid om zelfs ook ambtsdragers aan te stellen (1 Tim. 3:1-13; 4:12; 2 Tim. 1:6; 2:2 en Tit. 1:5). Timótheüs was een goed voorbeeld voor de zielen en hij kon hen voeden (1 Tim. 4:12-16).

Daarom moest de persoon die in oudtestamentische tijden als priester werd aangesteld, geheiligd (voor God afgezonderd) worden, met zalfolie worden gezalfd (beeld van de vervulling met Gods Geest) en moesten er zoals besproken maar liefst drie dieren worden geofferd aan God. Voor de verzoening van al zijn zonden, voor zijn totale overgave aan God én voor een ernstige toewijding in zijn taak als Gods priester (Ex. 28 en 29). Zie deel 10. Daarom ook staat er geschreven, dat de Heer (dus Hij Zelf) de arbeiders in zijn arbeidsveld uitstóót. Wij mensen stellen ons beschikbaar in Zijn dienst, en natuurlijk gaan we ijverig aan de slag met allerlei kleinere zaken en taken, die er in de gemeente moeten worden verricht. We pakken dan alles aan! Maar het is de Heer, Die ons uitstoot in het arbeidsveld waar de zielen moeten worden verzorgd. Hij bepaalt en niet de mens wáár Hij ons uiteindelijk wil hebben in het grote Lichaam. Alhoewel Gods Geest in de Gemeente via mensen werkt! Matth. 9:37-38 – *“Toen zeide Hij tot Zijn discipelen: De oogst is wel groot; maar de arbeiders zijn weinige; Bidt dan den Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote.”*

Als de Joodse historicus Flavius Josephus schreef dat Mozes een generaal in faraö's leger was en ook overwinningen behaalde, dan staat Mozes' natuurlijke leiderschap buiten kijf. Maar daar kan God niets mee. Eerst wenst Hij dat de natuurlijke talenten tot op de bodem toe afbranden. De natuurlijke mens moet inclusief al z'n talenten worden gekruisigd (Rom. 6:6) en tot inzicht komen, dat hij voor God dood is en totaal ongeschikt voor de dienst des Heren. In het verborgene moet hij vervolgens veel lessen leren, veel strijden en veel beproevingen ondergaan. Dáárdoor wordt hij geschikt voor de taak en de plaats in het Lichaam welke God hem wil geven, omdat hij langzaam tot het inzicht komt dat hij zélf niets kan en de hulp van de Heilige Geest dringend nodig heeft. Al kunnen wij nog zo mooi zingen, musiceren, spreken, of wat dan ook, zonder de Heilige Geest kunnen wij niet één enkele ziel voor Jezus winnen. De mens, óók de bekeerde mens, is geneigd om zichzelf en niet God te verhogen. Want de mens wordt (bewust of onbewust) graag door anderen bewonderd. Véél liever dan door de Heer getuchtigd (gedisciplineerd) te worden.

De mens wil na zijn grondige bekering en wedergeboorte meteen voor God aan de slag en de natuurlijke talenten inzetten. Satan, de 'berijder' van onze oude natuur, kiest nu eieren voor z'n geld en zal dat graag stimuleren. Op zichzelf is het ontzettend prijzenswaardig dat men Jezus wil dienen. Dat enthousiasme is zo heel mooi om te zien. Vooral in pas bekeerde zielen. Omdat oprechte liefde voor Jezus uit hen straalt! En Jezus zal zeker die enthousiaste liefde willen benutten. Maar helaas probeert satan dit te misbruiken, middels die oude natuur!

Broeders en zusters, en helaas máákt satan er ook misbruik van! Hij zal dit enthousiasme op een verkeerde manier trachten te stimuleren. Hij zal aanklagen dat nieuwelingen worden beknot en geen kansen krijgen, of dat hun bijzondere talenten onbenut blijven, of i.d. Maar zijn strategie is om daarmee te voorkomen, dat ook die nieuwelingen zelf inclusief hun vele, fijne talenten het door God vereiste kruisproces ondergaan. Satan wil graag dat wij in eigen kracht voor God gaan werken. Omdat er dan geen smakelijke, zoete vruchten voor Jezus kunnen groeien. Want *"niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden"*, zo lezen we in Zach. 4:6! Geen eigen kracht, maar alleen de Heilige Geest! Wij worden levend gemaakt, d.w.z. wedergeboren, door het Zaad van Gods Woord en door Gods adem, de levendmakende Geest. Reeds meermalen kwam dit aan de orde. Dank God dat reeds bij de wedergeboorte Gods Geest in ons woont (Joh. 20:22). Maar door de doop met Gods Geest ontvangen wij Hem in eigen Persoon met Zijn geweldige Kracht in ons (Hand. 1:8; 2:1-4,41). Dus is Gods opdracht in Efez. 5:18b – *".....wordt vervuld met de Geest;"* En als wij ons aan Hem overgeven, zal Zijn Kracht meer vruchten in ons voortbrengen dan in de best opgeleide en meest getalenteerde man of vrouw.

Tot besluit wil ik Rom. 11:33-36 en 12:1 citeren. Het gaat mij om Rom. 12:1, doch gezien het woordje 'dan' is er verband met de voorgaande verzen. *"O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods, hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen! Want wie heeft den zin des Heeren gekend? Of wie is Zijn raadsman geweest? Of wie heeft Hem eerst gegeven, en het zal hem wedervergouden worden? Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen. Ik bid u **dan**, broeders, door de ontfermingen Gods, dat gij uw lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande, welke is uw redelijke godsdienst."*

Geliefde broeders en zusters, dit staat ons te doen: onszelf aan Jezus overgeven als een levende, heilige, welbehagelijke offerande. Het offerdier had niets meer te willen, maar was volledig overgeleverd aan de wil van de slachter. Laten we onszelf daarom aan Jezus' wil voor ons leven overgeven en Hem in vol vertrouwen dienen. Dáár waar Hij ons in Zijn Lichaam wil gebruiken.

Moge de Heer u en mij deze week zegenen. Amen.

(wordt vervolgd)